La Tria dels Professors

Curs 2015-16

Taller Narrativa.

Gerard Prohias

Cati Casademont

Crònica en tres actes

I

La maniquí des dels seus ulls apagats i la seva figura impossible, observava la gent que passava per la vorera. Ningú la veia, en les hores ensopides d'un mig matí de dilluns pocs eren els que trobaven les ganes d'aturar-se a mirar un aparador.

La Carolina però es va parar al seu davant i es va fixar en la brusa que portava. Era una brusa blau cel de coll punxegut amb sis botons blancs que es tancaven just per deixar un escot discret. Va pensar el que en diria la seva mare d'una brusa com aquella. Sens dubte li agradaria, entraria dins el que ella distingia com elegant, un adjectiu que singularitzava en la manera de vestir de la Grace Kelly. Segurament, si buscava entre les fotografies que la mare havia anat retallant de la princesa al llarg dels anys i que guardava escrupolosament en un àlbum de fotos, hi trobaria una brusa semblant a aquella. Llavors recordant que

la seva mare ja feia dos mesos que era morta la Carolina va arronsar les espatlles.

Només d'entrar a la botiga, la va embolcallar una melodia lleugera on dominava el so d'un piano i una olor densa a roses i alguna altra cosa que no va saber definir. Es va començar a moure anant d'aquí a allà. Sota la llum brillant dels fluorescents es va veure reflectida en un mirall. No es va fixar ni en els cabells de color indefinit i que ja començaven a blanquejar per les arrels, ni en les rentades que es notaven en la faldilla que s'havia posat aquell matí, havia estat de color gris perla, però ara s'havia tornat d'un color imprecís i apagat. En canvi, sí que es va cordar la jaqueta per tapar la panxa que tibava la roba i dissimuladament va posar una cama davant de l'altra per amagar el sargit de les mitges.

Va veure un penjador de mocadors, s'hi va acostar i furtivament se'n va posar un a la butxaca de la jaqueta.

Va sortir al carrer mirant endavant, amb pas ferm, l'exaltació que sentia en aquells moments ja feia temps que havia guanyat la batalla al sentiment de culpa. Va recordar la por que havia tingut les primeres vegades, encara ara de tant en tant la sentia, sobretot quan notava que algú se la mirava massa o quan creia que estaven a punt d'enxampar-la, però al final, aquesta por, quan havia passat, ho feia tot plegat més emocionant.

La Carolina va seguir carrer avall i va entrar al supermercat que hi havia a la cantonada. Una dependenta que en aquell moment estava escrivint en un portafolis va aixecar la vista.

- Bon dia Carolina, feia molts dies que no et veia

Era una dona de mitja edat, portava els cabells tenyits d'un negre brillant esquitxat de tant en tant per taques de color lila. Anava molt maquillada i els seus llavis eren com una taca vermella que s'obria en una rialla sarcàstica i que deixava entreveure unes dents mal posades.

- Bon dia Maribel – va dir la Carolina passant pel seu costat sense ni mirar-la.

Ja feia molts anys que la coneixia, en un altre temps havien compartit aules i mestres i la seva presència la tornava a un passat de vergonyes i de mortificacions. Ara portava uns quants mesos treballant al supermercat i a més, d'encarregada, com es va afanyar a fer-li saber el primer dia que es van trobar.

Aquella primera vegada la Carolina es va sentir com si tornés a portar les faldilles grises i plisades, la brusa blanca de coll rodó i els mitjons blau marí que li arribaven fins als genolls, li van venien ganes d'encongir-se i amagar-se, de fugir lluny del somriure desdenyós amb què l'havia saludat.

Però això va passar el primer dia, ara havia après a ignorar-la. Decidida, va arribar al passadís on hi havia les xocolates, aprofitant que en aquell moment no hi havia ningú a la vora, la Carolina va agafar una rajola i se la va posar a la butxaca. Després d'un moments d'indecisió, en va agafar una altra. "Aquesta per tu Maribel" va pensar.

Quan tornava cap a casa el sol s'havia amagat darrere uns núvols grisos i amenaçadors. La Carolina es va afanyar abans no comencés a ploure però quan ja estava arribant, es va aturar i el cor li va fer un salt. Al costat del portal, vora el quadre de timbres del porter automàtic, hi havia un policia palplantat amb les cames separades i les mans a les butxaques dels pantalons. Mirava cap a l'altre costat de carrer però tot i així la Carolina li va poder veure, sota la gorra una barba retallada, i en el gest la impaciència de qui està esperant que arribi algú.

El tro va coincidir amb les primeres gotes de pluja, el policia va mirar cap el cel i es va afanyar a entrar al bar que hi havia al costat del portal.

Ja a casa, la Carolina va amagar el mocador, les rajoles de xocolata i un sabó que havia agafat en una perfumeria al fons de l'armari de la seva habitació, esperant que d'un moment a altre truquessin a la porta, va encendre una espelma davant la imatge de la marededéu dels Desemparats.

Però ningú va trucar i la tarda la va passar com sempre, sense sorpreses, al menjador, mirant la televisió, asseguda a la seva butaca, la que estava més a prop de la porta, bessona de la que fins feia poc havia ocupat la seva mare. Tant les butaques com el tresillo mostraven el pas del temps, que es concretava en uns braços ratats, un dibuix deslluït i un aspecte polsós i decrèpit, com si fossin tres animals prehistòrics que esperessin la fi de la seva existència. Al menjador també s'hi podia endevinar un aparador gros, fosc i corcat, que guardava en el seu interior les restes d'uns temps més esplèndids, una taula rodona, de peu ample i majestuós que covava com una lloca quatre cadires desaparellades i al damunt una làmpada desdentegada de llàgrimes de vidre. La televisió en canvi, desentonava del conjunt, com una meuca en una

església, desafiava des de la taula on reposava els seus companys d'estança, presumint de la seva importància.

Al vespre el neguit de la Carolina havia minvat, va mirar per la finestra per saber si el policia encara era al carrer, però no el va veure enlloc. Llavors agafant el que havia amagat a l'armari, va sortir de casa. Ja no plovia i els llums dels fanals donaven a la cara de la gent un aspecte malaltís.

L'església estava al costat d'una plaça, en altre temps degué ser un edifici prou imponent, però ara es veia petita al costat de les cases de pisos molt més ben bastides que l'envoltaven. La Carolina va entrar en un carreró estret que hi havia al costat per anar a trobar la porta de l'antiga rectoria. Ara ja no hi vivia el rector i el lloc era la seu de càritas del barri.

Quan ja se'n tornava, va sentir al seu darrere unes passes que s'acostaven. Dissimuladament va girar el cap i, tot i que anava vestit de paisà i que portava una bossa força grossa en una mà, va reconèixer la barba retallada del policia.

Aquella nit li va costar molt de dormir, no es podia treure del cap l'ensurt que havia tingut al veure aquell home, i com s'havia afanyat a arribar a casa sentint tota l'estona el soroll de les passes al seu darrere.

II

L'endemà es va despertar amb un neguit que en un primer moment no va saber definir fins que va recordar la certesa del dia abans, quan pensava que en qualsevol moment vindrien a buscar-la. Li va venir al cap aquella altra vegada que la policia havia trucat a la porta de casa seva. Tot i que més que aquest record, el que sentia encara ara, eren els crits de ràbia de la seva mare, incapaç de tapar l'escàndol ni la vergonya quan es va saber que el seu marit havia mort d'un atac de cor en una casa de barrets i a més, deixant-les en la ruïna a totes dues. La Carolina i la seva mare van estar tot un any sense sortir de casa, i quan finalment ho van fer va ser només per anar a missa els diumenges i al cementiri el dia de Tots Sants. Dels disset als trenta anys la Carolina havia estat expiant una culpa que no era la seva, veient passar des de la finestra una vida que mai coneixeria, marcant les hores de la seva existència pels àpats, el rosari i els programes de la televisió, vivint de les restes d'un passat que no era el seu i que no portava a cap mena de futur.

Però llavors, al cap de tretze anys, la Josefina, la minyona de tota la vida, es va morir, i la Carolina per fi va poder sortir de casa, encara que només fos per anar a comprar o encara que només fos per anar a fer encàrrecs. La seva mare havia estat educada per ser una senyora, tal com li recordava cada dia, i com una senyora volia morir.

El que va trobar al carrer, no era la vida que coneixia per les pel·lícules o pels serials però va aprendre a substituir la realitat per la fantasia, la veritat per la mentida, la resignació per la venjança.

Quan aquell matí va sortir al carrer, va comprovar amb alleujament que al costat del portal no hi havia cap policia, però llavors, al passar per davant del bar el va tornar a veure. S'estava assegut davant d'una taula, a l'altre costat dels vidres, prenent un cafè i llegint un diari esportiu. De l'ensurt la Carolina es va quedar parada al seu davant, incapaç de moure's. Llavors el noi va aixecar la vista, la va veure i li va fer un somriure.

La seva imatge li va quedar gravada i no se la podia treure del cap mentre caminava carrer avall, els seus cabells negres i lleugerament rinxolats, la piga que tenia en un costat de la barba, els ulls lluents i foscos i les dents blanques que havien sobresortir d'uns llavis molsuts quan l'havia somrigut. La Carolina notava com si les cames se li haguessin tornat més àgils i com si de dintre seu naixés una energia que no havia sentit mai. La pluja del dia abans havia donat pas a un cel brillant, net de núvols, sorpresa es va adonar que tenia ganes d'abraçar la gent amb qui es creuava i es va meravellar i alhora espantar de la novetat d'aquest sentiment

Aquell matí van estar a punt d'enxampar-la i si no ho van fer, va ser per la pràctica que havia anat agafant amb el temps. Va pensar que no podria portar l'ampolla de perfum a càritas però que se la podria quedar ella. Mai n'havia tingut de perfum, i el fet de tocar l'ampolleta dins la butxaca la feia sentir diferent.

Quan va arribar a casa, el policia no era enlloc. La decepció que va sentir li va fer alentir la marxa i girar el cap a banda i banda per si el veia. De reüll va mirar dins el bar, però a la taula on abans havia estat assegut, ara hi havia una parella que es miraven els ulls i s'agafaven de la mà entre dues llaunes de coca-cola.

Va passar la resta del matí vigilant entre les cortines del balcó del menjador. Es va oblidar de fer el dinar i no gosava ni tan sols moure's per agafar una cadira i estar més còmoda. El temps va deixar de tenir importància, el seu món es concentrava en el retall de carrer que es veia a través dels vidres, fins que molt més enllà del migdia el cor li va fer un salt.

Aquesta vegada tampoc anava vestit de policia, portava uns pantalons texans arrapats a la cama i una caçadora de cuir negre descordada que deixava veure la samarreta també negra que portava a sota.

No gosant ni respirar, va observar com s'acostava a casa seva i mirava cap on era ella, a l'últim moment però, passant de llarg, va entrar al bar.

Després d'uns minuts d'indecisió, la Carolina inspirada va anar corrents cap a la seva habitació. Al racó més apartat de l'armari hi guardava el millor vestit que tenia, el que s'havia posat per l'enterrament de la seva mare. El va desembolicar de la funda de plàstic que el protegia, arronsant el nas quan va sentir la pudor a boles d'arna que feia.

Li anava una mica estret i per cordar-se la cremallera va haver d'inspirar fondo. Llavors va agafar un parell de mitges que encara no havia estrenat,es va posar les sabates de mig taló de mudar i va buidar l'ampolleta de perfum damunt el vestit per treure-li la mala olor.

Va entrar al bar i el va veure dinant a la mateixa taula que al matí.

La Carolina es va seure a prop seu. Quan el cambrer s'hi va acostar per demanar-li què volia per uns moments va quedar sense saber què dir. Feia molts anys que no havia entrat en un bar, tants que ni se'n recordava, ho havia fet en una altra època, una època en que anar a fer el vermut el diumenge era una més de les moltes obligacions que comportava ser néta del seu avi i filla dels seus pares .

El noi menjava distret concentrat en la televisió que hi havia en un racó del local. Des de la seva cadira la Carolina no es perdia ni un detall dels seus gestos, mirava encisada el moviment de la nou del coll que pujava i baixava quan s'empassava el menjar i la suavitat de les seves mans agafant el ganivet i la forquilla.

De cop un home es va interposar entre els dos. Devia conèixer el noi perquè es van saludar efusivament i es va seure a fer-li companyia. Van estar parlant i rient i al cap d'una estona es van aixecar per marxar.

Quan passava pel costat de la Carolina, el noi va empassegar amb la seva cadira.

- Perdó – li va dir posant-li la mà a l'espatlla

La Carolina es va posar vermella i va notar com la pell de l'espatlla li cremava sota la roba del vestit.

Ja no va sentir més el soroll que hi havia dins el bar, a la seva orella només hi havia lloc per aquella veu greu i profunda que li havia demanat perdó.

Al vespre va arribar al carreró molt abans del que pensava. Sota la llum d'un fanal va mirar l'hora al seu rellotge, i resignada es va posar a esperar. Els minuts passaven de manera silenciosa i lenta, semblava que les agulles del rellotge no tinguessin pressa, o potser és que se les mirava massa sovint.

Al cap d''una estona que se li va fer molt llarga va veure la seva silueta abans de sentir les seves passes. Es va apartar de la llum del fanal i nerviosa va remenar el bolso com si busqués alguna cosa

- Bona nit – li va dir ell al passar pel seu costat amb aquella veu que ja se li estava fent coneguda

La Carolina va arribar a casa seva exultant. Abans d'anar al llit es va adonar que l'espelma que cremava davant la marededéu dels Desemparats s'havia fos. Es va afanyar a posar-ne una altra, era una mica més gran que l'anterior i va haver de forçar-la perquè entrés al peu que l'aguantava. Quan la va haver encès, es va senyar i se'n va anar a dormir. L'última cosa que va sentir abans de tancar els ulls va ser la veu greu i profunda que dins el seu cap anava repetint "bona nit".

III

El camió de bombers ocupava tota l'amplada del carrer mentre la llum intermitent del sostre quedava apagada per la claror de dia que acabava de començar. La mànega entrava pel portal i una olor acre a fum i cendra s'estava escampant pel barri.

Al bar del costat, els parroquians prenien els primers cafès del matí drets darrere els vidres, comentant entre ells el que estava passant, amb una excitació molt diferent a la que mostrava un grup de veïns que feien rotllana en un racó del carrer, potser era perquè anaven amb pijama, bata i sabatilles, potser per la preocupació i inquietud que es notava a les seves cares, o potser pel silenci de les seves mirades.

El noi de barba retallada es va acostar a un policia que s'estava dret al cantó de la porta d'entrada de l'edifici sinistrat.

- Què ha passat?

- Al principal, sembla que una espelma ha caigut damunt un munt de paper i s'ha encès tot. – llavors mirant-se'l va continuar – I tu, què hi fas aquí?
- Visc allà – va respondre el noi assenyalant la casa del costat

L'agent va girar el cap per mirar el lloc que indicava el dit del noi.

- I no has sentit res?
- He dormit com un tronc. Estava fet pols, ahir al gimnàs em vaig donar una bona pallissa. – i com si es volgués disculpar – A més la meva habitació dóna a l'altre costat

En aquell moment el policia va haver d'anar cap a la cinta que tancava el carrer per deixar passar una ambulància.

- Algú ha pres mal? – li va preguntar el noi quan va tornar al seu costat
- La dona que vivia al pis – va fer una pausa com si volgués donar més rellevància al que anava a dir – és morta... per inhalació de fum

El noi va endurir el gest

- La coneixies? – li va preguntar el policia
- Suposo que no, fa quatre dies que visc aquí. Em sembla que no l'havia vista mai.

La vida, a vegades, és una broma de mal gust.